

[Kjeld Olesen.]

både at nedbringe arbejdsløsheden med adskillige titusinder og skabe forudsætninger for at udnytte de første tegn på internationale opgangstider. Men problemer har vi naturligvis stadig. De sidste opgørelser over arbejdsløsheden har givet grund til en vis optimisme, men tallene er stadig væk uacceptabelt høje.

I politiske taler bliver ungdomsarbejdsløsheden som regel nævnt med en enkelt bemærkning og ikke mere. Den løses naturligvis ikke med en mirakelkur, men de særlige problemer, der er forbundet med, at ganske unge går i stadig længere ledighed, må forpligte os til at benytte ethvert tænkeligt middel for at undgå, at en sådan ledighed udvikler sig til alvorlige sociale problemer. Foreløbig må vi i gang med det oplæg, som er udarbejdet af arbejdsministeren og undervisningsministeren, og det vil måske nok vise sig ikke at være tilstrækkeligt.

Vi skylder vore unge, at vi i hvert fald ikke forlader os på den standardløsning, som nogle bekender sig til, nemlig at det kun er erhvervslivets forbedrede profitmuligheder, der skaffer det tilstrækkelige antal arbejdspladser. Vi ved, at en betragtelig del af den stimulans, som septemberforliget medførte, har betydet en stærkt øget import, hvilket igen forpligter os til nøje at følge betalingsbalancens udvikling.

International valutauro spiller afgørende ind på økonomien i et land, der som vort er så afhængigt af udenrigshandelen. For få måneder siden var der optræk til problemer omkring den danske krone, dengang Frankrig ikke længere kunne holde sin stilling inden for EFs slangesamarbejde. Den danske kreditværdighed gjorde det forholdsvis let at fastholde kronkursen gennem de nødvendige støtteopkøb i de internationale banker. Men sent skal det glemmes, hvordan især det konservative folkeparti på en ufattelig kynisk måde søgte at sætte det hele på spil. Ved at udbasunere skrøner om vor økonomiske svaghed kunne vi meget let have risikeret, at en selvforstærkende spekulationsbølge, der var baseret på en forventet dansk devaluering, kunne have afstedkommet katastrofale følger. Når vi her i dag gør status over folketingsåret, skal det derfor ikke glemmes, at vi altså også oplevede,

hvordan dette tidligere ansvarlige parti gik sin politisk-moralske opløsning i møde.

Så må vi, når vi opregner situationen, se i øjnene, at vor udenlandske gæld er af en størrelsesorden, der tvinger os til den yderste varsomhed. En samlet nettogæld, der nærmer sig de 30 mia kr., er jo ikke i sig selv et barometer for det økonomiske vejr, men med den lånoptagning, vi kan blive tvunget til, siger det sig selv, at en nødvendig del af den kommende økonomiske vækst må bruges til at nedbringe denne gæld. Det er de usminkede kendsgerninger omkring vor økonomiske situation, der er alvorlig uden at være faretruende, men pålægger os at være konsekvente og bevidste.

Af erfaring ved vi, at det er bedre at sætte ind for tidligt end for sent. For få dage siden ønskede regeringen og socialdemokratiet at drøfte situationen med de øvrige forligspartier bag septemberforliget. Spørgsmålet var, om den økonomiske virkelighed bød os at foretage en stramning. Kunne vi risikere det, der ville være ugunstigst for beskæftigelsen, nemlig en forhøjelse af diskontoen? Som bekendt nåede vi frem til, at der ikke var behov for øjeblikkelige skridt. Det synes jeg er et tegn på især to ting. For det første at vi ønsker løbende og fordomsfrit at diskutere situationen med de partier, som vi har indgået forlig med. For det andet at vi ikke vil lade stå til, men at vi årvågent følger udviklingen og er rede med de nødvendige midler, når situationen indbyder til det.

Nu kan vi holde pause indtil september — nogle af os i hvert fald. Imens vil andre være travlt beskæftiget med at kitte den komplicerede indkomstpoltiske løsning sammen, som alt fortæller os er bydende nødvendig. Når jeg siger komplicerede, hænger det sammen med, at det er 5 selvstændige partier, der skal bøje af mod hinanden under forsæde af en regering, der tæller 54 mandater, i et folketing, hvor vi i dag er ikke mindre end 11 partigrupper.

Under sidste åbningsdebat havde jeg nogle bemærkninger om nødvendigheden af en tilstrækkelig politisk stabilitet. At vi trods vanskelighederne er kommet så vidt, skyldes ikke alene socialdemokratiet, men også andre partiers indsats, men derfor behøver vi ikke at skjule, at vi er forskellige. I en tid, hvor det gælder folkestyrets handle-